

Program: Obywatelski start. Program nauczania przedmiotu wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej

Autor: Małgorzata Wojnarowska

Temat: Załatwiamy sprawy w urzędzie gminy/miasta/dzielnicy

I. DOSTOSOWANIE ZADAŃ DO MOŻLIWOŚCI UCZNIA:

1. Zadanie: *Uczniowie prezentują efekty pracy, dyskutują o czasie załatwiania sprawy w urzędzie, stosunku urzędników do obywatela, dostępności formularzy i warunkach ich wypełniania w urzędzie.*

WSKAZANIA:

- Należy dostosować tempo pracy do możliwości ucznia z afazją poprzez: wydłużenie czasu odpowiedzi ustnej, uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi, umożliwienie uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem, tworzenie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych.

2. Zadanie: *Uczniowie prezentują wypełnione formularze.*

WSKAZANIA:

- Uczniowi z dysfunkcją wzroku zapewnić miejsce w klasie z właściwym oświetleniem i widocznością podczas prezentacji treści dydaktycznych.

II. DOSTOSOWANIE SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ:

1. Zadanie: *Uczniowie uczestniczą w wycieczce do urzędu.*

WSKAZANIA:

- Należy dostosować wykonanie zadania do możliwości uczniów ze SPE, np. z dysfunkcją ruchu, poprzez zorganizowanie pomocy koleżeńskiej.

2. Realizacja zadania: *Uczniowie pracują w grupach, realizując przydzielone zadanie na podstawie instrukcji opisującej konkretną sytuację – sprawę do załatwienia w urzędzie.*

WSKAZANIA:

- W trakcie podziału zespołu klasowego trzeba uwzględnić czynniki warunkujące właściwy dobór grupy/zespołu – umożliwiające integrację uczniów ze zróżnicowanym potencjałem intelektualnym i społecznym oraz realizowanie wspólnych celów. Należy także zadbać o właściwą atmosferę pracy w grupach/zespołach – atmosferę wsparcia sprzyjającą pokonywaniu nieśmiałości i wspólnemu dochodzeniu do wiedzy.
- Proponowana forma pracy szczególnie sprzyja aktywizacji ucznia niedostosowanego społecznie lub zagrożonego niedostosowaniem społecznym.

- Ucznia zdolnego można zaangażować do pomocy koleżeńskiej poprzez udział w *peer learningu* lub zaktywizować, powierzając mu rolę lidera grupy.

III. DOSTOSOWANIE SPOSOBU MOTYWOWANIA I OCENIANIA:

WSKAZANIA:

- Podczas dyskusji klasowej oraz działań w grupie motywować uczniów ze SPE do aktywności, stosując metody problemowe rozwijające umiejętność krytycznego myślenia, zachęcać do kontaktów i współdziałania w przydzielonym zespole.
- W sposobie oceniania uwzględnić fakt, że ocena pełni funkcję motywującą do pracy i wysiłku związanego ze zdobywaniem nowych wiadomości i umiejętności, zachęca do podejmowania kolejnych wyzwań.
- Przy ocenie ucznia ze SPE ważne jest, aby zapewnić przestrzeń na popełnianie błędów oraz zarezerwować czas w trakcie lekcji na omówienie i skorygowanie błędów, a także uwzględnić wysiłek włożony przez ucznia, a nie wyłącznie efekty pracy.

IV. DOSTOSOWANIE SPOSOBU KOMUNIKACJI:

WSKAZANIA:

- Nauczyciel powinien ocenić, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia z dysfunkcją słuchu, a w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie.
- W praktyce zasadne jest formułowanie jasnych i krótkich poleceń oraz wypowiedzi i pytań o prostej konstrukcji.
- Zalecane jest udzielanie dodatkowych wyjaśnień oraz naprowadzanie pomocniczymi komunikatami, a także kilkukrotne powtarzanie pytań lub instrukcji.
- Wykorzystywanie alternatywnych sposobów komunikacji z uczniami z zaburzeniami ekspresji językowej.